

TARİH: 22.12.1986 Pazar

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Al. ve Yav. Spikerler: Yav. ve Meiry.

1. 19 Aralık günü, Edirne-İpsala civarında Yunanistan sınırında
2. meydana gelen çatışmadan sonra, Türk-Yunan ilişkilerinde ortaya çıkan gerginlik sürüyor
3. Taşcıoğlu'nun DİSK yöneticilerine küfürler savurması tepki yarattı
4. Türk-İş genel kurulunu Yılmaz bir konuşmayla açtı
5. Hak-İş Konfederasyonunun Genel Kurulunda genel başkanlığa yeniden Necati Çelik getirildi
6. 1300 işçinin çalıştığı Derbi Lastik ve Jilet Fabrikasında grev başladı
7. Kamu kuruluşlarında çalışan işçilerin ücretlerine 1987 yılında
8. % 40 oranında zam yapılacağı yolunda Özal'ın açıklamaları sendika-
9. cıların tepkisiyle karşılaştı
10. Pakistan hükümeti Cumartesi günü istifa etti
11. Irak hava kuvvetleri İran'ın birçok yerleşim merkezini bombaladı
12. Libya hükümeti, Çad'daki çatışmalara Libya'nın müdahale ettiği
12. yolundaki iddiaları reddetti

13. "TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

14. Haberler: Yazan: Spikerler:

15.

16.

17.

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Hasan Spiker: Nec.

Başlığı: YALNIZLAŞAN TÜRKİYE VE EVREN'İN DEMECİ

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Spiker:

1. Hak grevi üzerine Yav. Den.
2. SİA'nın uzatılmasının ardından Sev. Nec.
- 3.

12

TARİH:

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI

Haberler:

- 7 -

22.12.1986

--- 19 Aralık cuma ^{günü} öğle saatlerinde Edirne-İpsala civarında Yunanistan sınırında meydana gelen çatışmadan sonra, Türk-Yunan ilişkilerinde ortaya çıkan gerginlik sürüyor. Türk ve Yunan Dışişleri bakanlıklar ^{am} olay üzerine yaptıkları açıklamalarda birbirlerini karşılıklı olarak suçladılar. Türk Dışişlerinden yapılan açıklamada, Yunan askerlerinin Türk sınırına tecrü ^üüzü sırasında çıkan çatışmada bir Teğmen ile erin öldüğü belirtilerek, sınır çatışmasından Yunanlılar sorumlu tutuldu . Olayda bir Yunan askerinin öldüğünü belirten Yunan Dışişleri ^{çatışmanın sorumlusunun} Bakanlığı ise, ~~Yunanistanın~~ Türkiye olduğunu ^{el}eri sürdü. Yunan Dışişleri sözcüsü olayı geniş bir planın parçası olarak görmediklerini ve ~~kaynak~~ tekrarlanmasını istemediklerini sözlerine ekledi.

Bu arada politik gözlemçiler, sınır çatışmasının iki ülke arasında öteden beri varolan ve ~~gerek~~ giderek artan anlaşmazlıkların yarattığı ~~ortamdan~~ tehlikeli ortamdan kaynaklandığına

--- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mükerrer Taşcıoğlu'nun DİSK'e saldırarak DİSK yöneticilerine "başı kopasıcılar" ~~şeklinde~~ ~~şeklindeki~~ küfürler savurması kamuoyunda büyük tepki yarattı.

Bakan Taşcıoğlu mecliste bulunan SHP'li parlamenterler Cüneyt Canver ve Sururi Baykal tarafından sert biçimde protesto edildi.

Sururi Baykal bakanı "cellatmısın?" sözleriyle yanıtlarken, Canver de bakanın anayasa suçu işlediğini belirtti. Türk-İş ve Genel Başkanı da Bakanın sözlerini protesto etti. Şevket Yılmaz, işçilerin örgütü ve işçiler için Bakan Taşcıoğlunun kullandığı sözleri ve üslubu kınadığını açıkladı. DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar ise "bu sözler suçtur ve ~~iktidara~~ işbaşındaki iktidarın sendika ve işçi düşmanı tutumunun kanıtıdır" dedi. Işıklar, DİSK davasının 23 Aralık Salı günü karara bağlanacağını da hatırlatarak, Bakanın

mahkemeyi etkil meye  a ı tı ına dikkat çekti. Bakan Ta  io lu ise tutumunun  hükümet pol tikasına uygun olduğunu, kendilerinin sendikal haklar üzerindeki yasakların s rmezinden yana olduğunu belirtti.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- 22 Aralık günü Ankara'da çalışmalarına başlayan Türk-İş Genel kurulunu, Genel başkan Şevket Yılmaz bir konuşmayla açtı. Yılmaz, konuşmasında, konfederasyon olarak 12 Eylül 1980'den bu yana çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla kurulması ve sağlıklı ve kalıcı olabilmesi için çaba harcadıklarını söyledi. Şevket Yılmaz daha sonra şöyle dedi: "Bu genel kurulda yarının biçim ve kurallarıyla, çoğulcu ve özgürlükçü, sosyal adalete dayalı bir Türkiye için, işçi hak ve özgürlüklerinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı bir Türkiye için gerekli tüm şartları, akılcılıkla ve sağduyuyla tespit edeceğiz. "

--- "Önce işçileri somut örneklerle aydınlatmak, diğer çalışanlarla bütünleşmesini sağlamak gerekir. Kamuoyu desteğinden yoksun bir hareketin başarıya oluşması mümkün değildir. 1987 yılı yitirilen demokratik hak ve özgürlüklerin geri alınma yılı olmalıdır. Geri alınmada yeni politikalar, yeni stratejiler belirlenmelidir. " Kongrede küçük meselelerin ve kısır çekişmelerin değil, demokrasi sorununun ele alınmasını isteyen Tunç sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz geçmişteki neme~~t~~ lazımcılığı bir daha yapmayacağız. Demokratik rejim konusunda uyanık davranacak , demokratik rejimin koruyucusu olacağız".

TÜRKİYE SOSYAL İSTİKLAL HAREKETİ

--- Hafta sonunda toplanan Hak-İş Konfederasyonunun genel kurulunda genel başkanlığa yeniden Necati Çelik getirildi. Genel Sekreterliğe ise Hüseyin Tanrıverdi seçildi. Hak-İş Genel Başkanı Necati Çelik genel kuruldaki konuşmasında çalışma yaşamındaki sorunların çözümü için ve sendikal hakların tam olarak kullanılabilmesi için yasalardaki ve Anayasa'daki işçi kısıtlayıcı hükümlerin kaldırılması gerektiğini söyledi. Sendikaların demokrasinin vazgeçilmez unsurları olduğunu hatırlatan Çelik, Türkiye'de sendikacılığın getirilen kısıtlamalarla gelişmesinin olanaksız olduğunu, toplu sözleşmelerin de mübahale altında bulunduğunu sözlerine ekledi.

--- NETAŞ'ın Ankara ve İstanbul'daki fabrikalarında başlayan grev birinci ayını doldururken, 1300 işçinin çalıştığı Derbi lastik ve jilet fabrikasında grev başladı. Bağımsız Laspetkim-İş sendikasına üye Derbi işçileri, toplu sözleşmelerde anlaşmazlığa düşülmesi üzerine oybirliğiyle grev kararı aldılar. İşçiler anlaşmazlıkların parasal maddelerden kaynaklandığını belirttiler. Bilindiği gibi Laspetkim-İş sendikası İzmit'te kurulu Pirelli lastik fabrikasında da grev uyguluyor.

Öte yandan Türkiye Kağıt ve Selüloz sanayi SEKA fabrikalarında çalışan binlerce işçi de greve çıkmaya hazırlanıyor. Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş ile Kamu İşverenleri Sendikası arasında yapılan görüşmelerde anlaşmazlığa düşülmesi üzerine ~~Sendika Başkanı~~ Selüloz-İş Başkanlar kurulu ^{aylonci style} greve gitmeye karar verdi. Grevin önümüzdeki iki ay içinde uygulanması bekleniyor.

in ücretlerine
--- Kamu kuruluşlarında çalışan işçilere 1987 yılında yüzde 40 oranında zam yapılacağı yolunda Başbakan Özal tarafından yapılan açıklamalar sendikacıların tepkisiyle karşılaştı. Kısıtlı toplu sözleşme koşullarına karşın zam oranının sözleşmeyle belirlenmesi gerektiğini belirten sendikacılar, yüzde 40 zam önerisine ~~yalan~~ ~~olarak~~ "aldatıcı bir yalan" olarak niteledile r. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası genel başkanı Cevdet Selvi, "Türk-İş Genel Kurulu öncesinde ne olduğu belli olmayan rakamların ortaya atılması, sendikaları bu konularla meşgul etmek ~~mak~~ ve işin esasından uzaklaştırmak amacını taşımaktadır" dedi. Başbakan Özal'ın zam konusundaki sözlerinin , serbest toplu pazarlık düzenine müdahalenin kanıtı olduğunu belirten Selvi, "ayrıca bu zammın nasıl yapılacağı da tartışma konusudur" dedi.

Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikası genel başkanı Ali Ekber Güvenç de şöyle dedi: "Sayın başbakan, işçilerle ilgili olarak bugüne kadar gerçek dışı rakamlardan bahsetmiş ve almadığımız paraları bile almışız gibi göstermiştir. Bu açıklama da buhların bir benzeridir." Bu durumun işin bir yanı ~~alan~~ olduğunu belirten Güvenç ^{şimdiden} "öteki yanı ise, Başbakan ücret zamlarını/kendisi belirlemekte ve sendikaları hiçe saymaktadır. Bu açıklamayı talihsizlik sayıyoruz" dedi. Başbakanın bu açıklamayla serbest pazarlığa müdahale ettiğini belirten Türk-İş'e bağlı Tez koop-İş Genel başkanı ~~Atıf~~ Kenan Gürbüz de, "Sendikalar varsa bu zammı biz kendimiz alırız. Başbakan ~~ine~~ bize yoksunuz diyor. Biz ise varız diyoruz".

=12=

-----Pakistan hükümeti cumartesi günü istifa etti.Hükümet sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre,Pakistan hükümetinin istifası,başbakanın kabine de değişiklik yapmak istemiyle bağlı.Politik gözlemciler ise,son günlerde Karaçide meydana gelen olaylarda 200 kişinin ölmesi ve yaklaşık 500 kişinin yaralanmasının yarattığı politik bunalıma dikkat çekiyor.

Öte yandan,Pakistanın Lahor kentinde Hindistan ile Pakistan yetkilileri arasında,ortak bir ~~hag~~ belge imzalandı.Ortak sınırdaki durumu normalleştirmek ve istikrarı sağlamak için önlemler alınacağını belirttiği belgede, tarafların karşılıklı olarak bağımsızlıklarının, egemenlik ve toprak bütünlüklerinin zedelenmesine yolaçacak girişimlerde bulunmayacakları, bu tür bozguncu eylemlere son verilmesi için önlemler alınacağı kaydedildi.Bilindiği gibi,Hindistan Pakistan yönetimini,

> 13 =

Pencap eyaletindeki sıkı teröristleri desteklemekle suçluyor, Pakistan ise bunu reddediyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

74

22 Aralık 1986

-----Sovyet hükümetinin moratoryum konusundaki açıklaması, kamuoyunda geniş yankı uyandırmaya devam ediyor.Kimi gazeteler,açıklamada Sovyet yönetiminin nükleer denemelerin tamamen yasaklanması için kapsamlı görüşmelere başlanması yönündeki çağrısına işaret ederken,kimileri de, eğer Birleşik Amerika gelecek yıl atom denemesi yapmazsa,S.Birliğinin tek taraflı uyguladığı moratoryuma uymaya devam edeceğini açıklamış olmasını,Vaşington yönetimi için yeni bir fırsat,silahsızlanmadan yana olduğunu somutta göstermesi için yeni bir olanak^{olarak} niteliyor.

Dünya Sendikalar Federasyonu,214 milyon üyesi adına yayınladığı bir açıklamada,tüm dünya emekçilerini ve sendikalarını,Amerikan yönetiminden,atom denemelerinin yasaklanması için görüşmelere başlanmasını öngören Sovyet önerisine olumlu yanıt vermesini~~istemesini~~ istemeye çağırdı.

da)

Kana (Barış Komitesi yöneticileri de, düzenledikleri basın toplantısını da, silahlanma yarışının sürmesinden her iki büyük devletin de aynı ölçüde sorumlu olduğu yolundaki iddiaların, Sovyet tarafınca bir buçuk yıldır uygulanan moratoryum karşısında tamamen çürüdüğünü belirttiler. İsveç Başbakanı Karlsson, yaptığı radyo konuşmasında, nükleer silahsızlanmanın tüm dünya halkları ve ülkelerinin güvenliğe çıkarlarına uygun olduğunu kaydederek, Birleşik Amerikanın atom denemelerini durdurması durumunda, silahsızlanma yolunda önemli bir adımın atılmış olacağını söyledi. Finlandiya Dışişleri Bakanı Veyrinen, Amerikan tarafının aldığı tutumu anlamamanın olanaksız olduğunu belirterek, "Sovyetlerin tek taraflı moratoryum uygulamasının, atom denemelerinin durdurulması yolunda somut adım atılması için Vaşington yönetimince kullanılmamasından büyük üzüntü ve kaygı duyuyoruz" dedi. İngiltere eski başbakanlarından Kelığın ve

Federal Almanya Sosyal-Demokrat Parti parlamento grup başkanı Fogel, Birleşik Amerikanın atom denemelerini durdurması ve yıldızlar savaşı planlarından vazgeçmesi gerektiğini söylediler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-----Regın yönetiminin İrana silah sevkiyatı ve bu yasadışı ticaretten sağlanan paraların,başta Nikaragua olmak üzere,CIA güdümlü karşıdevrimci terör çetelerine transfer edilmesi konusunda başgösteren skandal, bugünkü Vaşington hükümetine ve bizzat cumhurbaşkanı Regina duyulan güvenin kökten sarsılmasına neden oluyordu.Yapılan son kamuoyu yoklamalarına göre,yoklamaya katılanların yüzde 55'i Regının icraatından memnun değil.Yüzde 25'i ise cumhurbaşkanı Regının istifa etmesi gerektiğini inanıyor.Yüzde 18'i de,Regını istifa etmek zorunda bırakacak gerekli adli soruşturmanın resmen başlatılmasını istiyor.

Öte yandan,skandalla ilgili yeni ipuçları ortaya çıkıyor.Amerikan "Taym" dergisi,İrana silah sevkiyatının bizzet Regın tarafından emredildiğini ve Dışişleri Bakanı Şults ile Savunma Bakanı Vaynbergerin bilgi dışı bırakılmasının da yine Regın tarafından istendiğini yazdı.

"Taym" dergisi, bunun, cumhurbaşkanının eski güvenlik işleri danışmanı Mak Farleyn'in ifadelerinden de anlaşıldığını kaydetti.

Demokrat Partili senatör Geri Hart, yaptığı bir radyo konuşmasında, İrana silah sevkiyatı ve Kontralar denen terör çetelerine para transferi skandalının, bugünkü hükümetin Kongreyi ve yasaları hiçe saydığını, körfez savaşında tarafsızlık yükümlülüğünü bizzat çiğnediğini en açık biçimde ortaya koyduğunu belirtti. Geri Hart, "Bu yönetime nasıl güvenilir, nasıl inanılır" dedi.

-----Tahran Radyosunun bildirdiğine göre, Irak hava kuvvetleri İranın birçok yerleşim merkezini bombaladı. İran yönetimi bombardıman sonucu birçok sivilin öldüğünü ve önemli hasar olduğunu bildirirken, Bağdat radyosu, hava saldırısını doğrulamakla birlikte, Irak uçaklarının yalnız askeri üsleri ve kampları bombaladığını belirtti.

7 yıldır devam eden İran-İrak savaşıyla ilgili bir yazısında Sovyet "Pravda" gazetesi, bu savaşın sürmesinin, yalnız iki komşu ülkenin birbirini zayıflatmasını ve bölgede gerginliklerin artmasını ~~istemesi~~ isteyen yumuşama ve barış düşmanı güçlerin işine yaradığını kaydetti. "Pravda" gazetesi, özellikle ~~Birleşik~~ Birleşik Amerikayla İsrailin, İran-İrak savaşının sürmesi için elden geleni yaptıklarına dikkat çekti.

-----Libya hükümeti,Batılı propaganda merkezlerinin,Çad'daki çatışmalara Libyanın müdahale ettiği yolundaki iddiaları reddetti.Libya hükümetinin yayınladığı açıklamada,bu yanıltıcı iddiaların,Libya halkının düşmanı güçler ve en başta Amerikan yönetimi tarafından yayıldığı kaydedildi.Libya dışişleri bakanlığının yerli ve yabancı basın mensuplarına dağıttığı bir raporda da,N'camena'daki batı yanlısı rejime,bu ülkedeki kanlı kardeş kırımını kızıştırmak için emperyalist devletlerin 15 milyon dolarlık ek yardım vermeye hazırlandıklarına dikkat çekildi.

Bilindiği ^{gibi,}geçen hafta perşembe günü Libya hükümeti bir açıklama yayınlarak,Fransanın Çad'daki silahlı çatışmalara müdahalelerini artırmasını protesto etmişti.Libya hükümetinin açıklamasında,17 Aralığı 18 Aralığa bağlayan gece Fransız askeri nakliye uçaklarının,Çad'ın kuze-

yindeki Tibesti yöresine büyük miktarda silah ve savaş malzemesi aktardığını belirterek, olayı protesto etmişti. Libya hükümeti, Çad Geçici Ulusal Birlik Hükümetine karşı, Hüseyin Habre rejiminin birliklerine silah sevkiyatının artırılmasının, Libyanın güvenliği için tehdit oluşturacak boyutlara ulaştığını belirtmişti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

(1)

TKP'nin Sesi / 22 Aralık 1986

Yavuz

HAK GREVİ ÜZERİNE

3 bini aşkın işçinin çalıştığı NETAŞ fabrikasından sonra, ~~11~~
ülkemizin en büyük lastik fabrikalarından Derby'de de 1300 işçi
greve çıktı. SEKA işçileri ise greve çıkmaya hazırlanıyor. ^{Sehnelen} (Bütün kısıt-
^{analarca} lılığına karşın grev, işçilerin, patronlara ve bu rejime karşı mücade-
^{sin} lede en önemli araç oluyor. ~~Karşılarındaki~~ Grev hakkına getirilen
her türlü yasal ve idari kısıtlamalara ek olarak, Emniyet Müdürlükleri
bünyesinde işçiye karşı grev polisinin örgütlendiği koşullarda,
işçiler her şeyi göze alarak greve çıkıyor, kararlılıklarını ifade
ediyorlar. Ancak ^{bütün} bizim üzerinde durmak istediğimiz ^{konu} sorun ~~gerek~~ grev

genel
hakkına getirilen/kısıtlamalarla ilgili değil. ^{Bu yatacaz da} Hak grevi ve bugünkü gelişmelerle bağı üzerinde durmak istiyoruz.

Hak grevi, geçtiğimiz günlerde yapılan iki açlık grevinin ardından gündeme geldi. ~~xx~~ ^{ise} Üzerinde pek fazla durulduğunu/ söyleyemeyiz. Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş sendikası/ yöneticileri, üyelerinin bulunduğu Çukobirlik'te işçi haklarının tanınmak istememesi üzerine, Öz Gıda-İş yöneticileri ise, Yem sanayii'nde çalışan 1200 işçinin toplu sözleşme haklarının verilmemesi üzerine açlık grevi yaptılar. 10 gün süreyle yapılan bu iki açlık grevi sırasında sendikacılar, "Hak grevi olsaydı, işveren, hakları çiğnemeye cüret edemezdi" dediler. Gerçekten de hak grevi olsaydı, işveren niye hakları çiğnemeye cüret edemezdi? Hak grevi neydi? Kaldırılmasının sonuçları nelerdi? Bu iki açlık greviyle birlikte bu sorular da gündeme gelmiş

oldu dd. Önce hak grevinin ne olduğunu hatırlatmamız gerekiyor ki, neden patronları korkuttuğu sorusuna yanıt bulabilelim.

~~Hak~~ Türkiye işçi sınıfı, hak grevi uğarunda çetin bir mücadele yürütmüştür. Aynı grev hakkı, sendikalaşma hakkı gibi Gerçi 12 Eylül öncesinde de ^{me} inşalanmış olan toplu sözleşme/hükümleri patron tarafından uygulanmadığında, yasa, işçi sendikasına o işyerinde hak ~~grev~~ grevine çıkma yetkisi tanıımıyordu. Ancak sendikal hareketin gücü ^{ile} işyerlerinde işçilerin birliği ve mücadele azimleri sonucunda, bu hak fiilen uygulanıyor, hak grevlerine çıkılıyordu. 12 Eylül öncesindeki toplu sözleşmeler de bir dizi önemli sosyal haklar da elde edildiği için, fiilen uygulanan hak grevi, işçilerin elinde, keyfi işçi çıkarmaların engellenmesinde de, öteki hakların korunmasında da güçlü bir silah haline gelmişti. Bu nedenle de parababalarının korkulu rüyası olan hak grevi, işçiye karşı azgın bir saldırı dönemi olarak tarihe

Eylül
geçen 12/rejiminde, TÜSİAD ve TİSK'in istekleri dikkate alınarak

bu şekilde yasaları bir araya alarak, sık davalarla çıkarıldı.
~~yasalardan çıkartıldı. Hak grevi yasaklandı. 1982~~ Her türlü sözleşme-
nin, tayinle gelmiş kişilerce oluşturulan ~~YHK~~ YHK tarafından yapıldığı
1984'e kadar ki yıllarda, hak grevi zaten işletilemezdi. 1984'te
hükümet tarafından ilan edilen "serbest toplu pazarlık düzeni"ne ise
işçiler hak grevinden yoksun olarak giriyorlardı. Hem hükümet ve TİSK
müdahaleleri altında sözleşme yapılacak, dayatılan sözleşmeyi sendika
kabul edecek, etmezse YHK sözleşmeyi bağlayacak, hem de imzalanan
sözleşmenin uygulanma güvencesi olmayacak... İşte yeni sendikal düzen
buydu. ~~Herkesin~~ Tüm yasalar, keyfi uygulamaların ^{"sık baskılar"} meşruiyetini sağlamak
amacıyla için ^{çıkartılmıştı}. Hükümet keyfi davranınca "yasal" oluyor, sendika
en temel işçi hakkını isteyince "yasadışı" sayılıyordu.

Nitekim ~~her~~ hükümet imzalanan kimi sözleşmeleri "beğenmediği"

için iptal etti. Kimilerini de Yem sanayiinde, Çukubirlêkte olduğu gibi uygulamıyor.

Hak grevinin ^{olumsuz} yasaklanması, çalışma yaşamına keyfi uygulamaları sokmak içindir dedik. Bu keyfi uygulamaların sonuçlarına da kısaca değinmekte yarar var d.d. Toplu sözleşmelerin hükümet ve TİST'in keyfi müdahaleleri altında yapıldığı bu son 7 yıla yakın dönemde işçi ücretleri/ⁿⁱⁿ gerçek satın alma gücü yüzde 60'a yakın oranda eridi. İşçiler daha da yoksullaştı. Ekmekler daha da küçüldü. özgür Elbette bütün bunlar grev hakkının, toplu sözleşme ~~yaxx~~ hakkının gaspedilmiş olmasının dolaysız sonuçlarıydı. ~~Ancağın hak grevinin de~~ ~~xxxxxx~~ Ve bu nedenle hak grevi, kaybedilen öteki hakların önemli bir parçasıdır. Hak grevini yeniden elde edebilmek ise kaybedilen öteki işçi haklarını yeni baştan elde etme mücadelesiyle bağlıdır.

Bugün çalışma yaşamını düzenleyen yasalarla ilgili konuşan her işçi, her sendikacı, kaybedilen hakların geri alınması gerektiğinden söz ediyor. Bu ~~iktemi~~ yükseltmeyen tek işçi ve tek sendikacı yok gibik. ~~amabilir~~. Ancak bu hakları geri almanın yolunun mücadele yolu olduğunu belirterek greve çıkan, açlık grevi yapan, direnen her işçiyle, her sendikayla sınıf dayanışmasını güçlendirmek de bu ~~istemi~~ ~~istemi~~ dile getiren her sendikacının boyun borcudur. ~~Ekami~~ Eylemin büyüğü, küçüğü, grevin yasaklısı, yasaksız olamaz. Grev hakkı ancak grev yaparak kazanılabilir. Bugün rejimin koyduğu yasaklara karşı yapılmış en küçük eylem de, grev de, tüm işçilerin, tüm sendikaların istemlerini dile getiriyor, çıkarlarını savunuyor demektir. Grevdeki ^{her} açlık grevindekiler tüm sendikal hareketin çıkarları için mücadele ediyorlar. TKP, soruna böyle ^{bakıyor,} ~~bakışını~~ belirtiyor ve grevdeki işçileri, ~~açlık grev~~ desteklediğini, açlık grevi yapan sendikacıların dayanışma içinde olduğunu ^{vurguluyor.} ~~imket dahil~~

-2)

ABD ile
Evren-Özal yönetimi geniş güçlerin uyarılarını hiçe sayarak /
Savunma ve İşbirliği Anlaşmasının beş yıl uzatılmasını kabul etti.
ABD Savunma Bakan Yardımcısı Pörl, Özal ve Necdet Urug'la kapalı
kapılar ardında yaptığı pazarlıklardan sonra işi halledivermişti.
Yapılan açıklamaya göre, eski anlaşma aynen yürürlükte kalıyor,
Pörl'ün değişimi ile 'Türkiye'nin istekleri ve beklentileri de bir
"ek mektup" olarak anlaşmaya ekleniyor. Bu ek mektubun içeriğinin
de anlaşma resmen imzalanıncaya kadar gizli tutulacağı açıklandı D.D.

Özal hükümeti, içeriği yıllardır halktan, kamuoyundan gizlen-
miş olan bu anlaşmayı gizli pazarlıklar sonucu onayladı.Şimdi, bunla
ek olarak bir de gizli mektup eklendi.

Büyük bir gizlilik içinde yürütülen nedir? Halktan gizlenmek istenen, kamuoyunun öğrenmesinden korkulan şey nedir D.D.?

Gizlilik perdesinin ardında yatan bir ihanet belgesidir. Türkiye topraklarının satışı, Türkiye halkının geleceğinin ipotek altına alınmasıdır. SİA Amerika'ya topraklarımızdaki askersel üslerini dilediği gibi kullanma hakkı tanır. Bu ABD'nin topraklarımızda kendi askersel amaçları için casusluk faaliyetlerini yürütmesi demektir; bu, topraklarımıza silah depolanması demektir. Bu, topraklarımızda savaş provaları yapılması ve gerektiğinde ülkemizin bir saldırı üssü olarak kullanılması demektir. Bu, Türkiye'nin komşularıyla ~~arax~~ ilişkilerinin gerginleşmesi, bölgede tehdit unsuru haline gelmesi demektir.

Her an bir savaşa sürüklenme tehdidi ile burun buruna yaşamak demektir. İşte Özal hükümetinin, Genel Kurmay'ın gözünü kırpmadan büyük bir sorumsuzlukla onayladıkları budur. Kar Karşılığında ne alınmıştır? Gerçi bu da gizli tutulmaktadır ama ~~bu~~ ne alınırsa alınsın, ABD'den ne kadar kredi, yardım, askeri teçhizat gelirse gelsin, ABD'ye teslim edilen Türkiye topraklarıdır, Türkiye halkının geleceğidir. Ve bunları satışa çıkarmak bir ihanettir. Hükümet, generaller bu anlaşmayı onaylamakla vatana, halka ihanet etmişlerdir.

Oysa çok geniş güçler bu konuda Özal hükümetini ~~onay~~ uyardılar. Böyle bir anlaşmayı imzalamanın onur kırıcı olduğunu belirttiler. SHP'den Vecihi Ataklı "bize ne verilerse razıyız, ne koparırsak ^Akardır

şeklindeki Özal hükümetinin tutumunu teslimiyetçi ve onur kırıcı olarak değerlendirdi. DYP Genel Başkanı Cindoruk SİA görüşmelerinde hükümetin ulusal çıkarlara ters düşen bir tutum takındığını vurgularken SHP genel başkanı Erdal İnönü SİA'nın 5 yıl daha yürürlükte kalmasını uygun bulmadıklarına açıkladı. SİA' konusunda Pörl ile Özal'ın pazarlığının ertesinde Milli Gazete "kazanan pörl, kaybeden Türkiye" başlığı altında bu anlaşma ile Türkiye'nin ABD'nin Ortadoğuda jandarması olmayı kabul ettiği belirtiliyor. Milliyet gazetesinden Teoman Erel ise SİA konusunda bir büşka noktaya dikkat çekiyor. "iki yıllı kalmış olan Özal hükümetinin ~~Pörl'ün~~ Pörl'ün ısrar ettiği şekildi 5 yıllık bir anlaşma imzalamasının sakıncalı' olduğunu söyleyerek, ~~meşru~~ ara seçimlerden sonra zaten azınlığa düşmüş, meşru olma-

yan bir hükümetin halkın geleceğini ipotek altına alan böyle bir anlaşma ~~imzalamasının~~ imzalamaya hakkı olmadığını vurguluyor.

ve kapatılan CDP lideri

D.D. Eski başbakanlardan/Bülent Ecevit ise şöyle diyor:

"Amerika, Ordoğuda karanlık işlere giriyor. Bu arada, bir yandan Humeyni rejiminⁱ/karşısına almış görünürken, bir yandan da İran'a askeri malzeme yardımına^{da} bulunduğunu göz önünde tutarsak, Türkiye'nin kendi iradesi dışında maceralara sürüklenme tehlikesinin kapı eşiğimize olduğunu kabul etmek gerekir." Ecevit bu bağlamda, ABD ile parafe edilen SİA üzerindeki "esrar perdesinin kaldırılmasını ve mecliste tartışma açılmasını istedi, ulusal politikalarımızın kamuoyunun katkısıyla oluşturulması gerektiğini belirtti.

D.D. Baştan beri SİA'nın feshedilmesini savunan Türkiye Komünist Partisi, ülkemizi rehin kılan bu anlaşmanın uzatılmasını şiddetle protesto ediyor. TKP' MK'nin 13 aralık günlü bildirisinde belirtildiği gibi "ülkesini seven, halkımızın barış içinde yaşamasını isteyen herkes için SİA'nın feshedilmesi amacıyla ulusal çapta bir seferberlik başlatmak çok önemli bir görevdir."

"Türkiye Komünist partisi, Amerikaya verilen bu ödünün halkımızla birlikte geri alınması için savaşında en önde yürüyecek, SİA'ya karşı çıkan, SİA'nın feshedilmesi için mücadele eden herkesle destek verecektir"

Yalnızca Türkiye ve
Evren'in demeci

YORUM

HAZAN - 22.12.1986

üzerine

Bir sporcunun Türkiye'ye iltica edişii ~~bu~~ bizzat devleti yönetenlerce tirmandırılan anti-Bulgar kampanyayı, Türk-Yunan sınırında meydana gelen ~~suar~~ çatışma ~~da~~ izledi. Bu, daha geçenlerde Teodorakis'in girişimiyle doğan Türk-Yunan ^{halklararası} (dostluk havasını zehirleyen bir anti-Yunan kampanya'ya neden oldu. Böylece, Türk-Bulgar ilişkilerinin yanı sıra, Türk-Yunan ilişkilerinde de yeni bir gerginlik ortaya çıktı. Bu arada, geçenlerde imzalanan Türk-Amerikan ikili gizli anlaşması ise, bütün komşu devletlerde, özellikle Arap başkentlerinde derin bir kaygı yarattı. Türkiye'yi kendi iradesi dışında Ortadoğu'da bir savaşa sürükleyecek nitelikteki bir anlaşmayı, Türkiye'nin bes yillığına imzalaması, ülkemizi tüm komşu devletlerin önünde gerçekten güvenilmez bir devlet görünümüne düşürdü.

İşte bütün bu gelişmeler olurken, Türkiye tüm bölgede ciddi bir şekilde yalıtılmış tehlikesiyle karşı karşıya gelirken, Kenan Evren, bir Kuveyt gazetesine, karmaşık dışpolitika sorunlarındaki Türkiye'nin tutumunu açıklayan bir demeç verdi.

Bu demeç, Ankara'nın komşu devletlere karşı bilinen suçlamalarını yinelemenin yanı sıra, üzerinde durmayı gerektiren kimi önemli noktalar da içeriyor. Burada söz konusu olan nedir?

Birincisi, Türk-Yunan ilişkileriyle ilgilidir. Evren'in demecinde, Türkiye'nin Yunanistan'la bütün sorunları diyalog içinde çözme yanlısı olduğu ve "tarhiin eski sayfalarını yeniden açmak istemediği" belirtilmekte, "başkalarının toprağında gözümüz yok" denmektedir.

İkincisi, Kıbrıs sorunuyla ilgilidir. Burada Evren, bu sorunun, ancak iki toplum arasındaki görüşmeler yoluyla çözülebileceğini vurgulamaktadır.

Üçüncüsü, Türk-Bulgar ilişkileriyle ilgilidir. Evren, Bulgaristan'la olan sorunun "diyalogla çözümünü tercih ettiklerini" bir kere daha belirtmektedir.

Dördüncüsü, Irak-İran savaşı ve Türkiye'nin bu ülkelerle ilişkilerini ilgilendiren Kerkük sorunuyla ilgilidir. Evren'in demecinde, "Irak'ın yenilmesi halinde Türkiye'nin Kerkük'ü ilhak edeceği yolundaki haberlerin temelsiz, spekülatif ve hayalî olduğu" belirtilmektedir.

Beşincisi, Türkiye'nin tüm İslâm ülkeleriyle ilişkileriyle ilgilidir. Burada Evren, Türkiye'nin NATO ittifakına bağlı oluşunun "başkalarını kaygılandırmaması" gerektiğini belirterek, ~~NATO'ya~~ NATO'ya bağlı kalmanın İslâm ülkeleriyle ilişkiler açısından bir çelişki yaratmadığını açıklad~~ır~~ ^{ıstır}.

Evren'in demecinde yer alan başlıca açıklamalar işte böyledir. Peşinen söylemek gerekir ki, bugün Türkiye'yi tüm komşularıyla çatışma noktasına getiren tüm sorunları, diyalog, ~~görüşme~~ ^{ve} yoluyla çözmek, NATO içinde kalındığı süre ~~ixix~~ ^{komşularımızla ve} boyunca bile, ~~xxxxxxx~~ tüm Ortadoğu ülkeleriyle iyi ilişkiler kurmak, bütün barıştan ve güvenlikden yana güçlerin üzerinde birleştikleri ilkelerdir. Ama sözlerle eylemler arasında gerçekten, samimi bir uyum olduğu takdirde.. Neyazık ki, başında Evren'in bulunduğu bugünkü Türkiye yönetimi, izlediği tüm dış politika doğrultusuyla yukarıda özetlenen görüşlere tamamen ters düşmektedir.

Türk-Yunan ilişkilerinin gerginleşmesine neden olan faktörler nedir? Burada her şeyden önce, Amerikan yönetiminin Ege'yi bir NATO gölü haline getirme ve Kıbrıs'ı da batmayan bir uçak gemisine çevirme plânlarının oynadığı rol çoktan beri ~~xxxxx~~ açığa çıkmıştır. Bu amaçla ABD'nin iki ülke arasındaki çelişkileri sürekli kızıştırdığı biliniyor. ~~Türkiye'deki yönetimin~~ ise bu konudaki tutumu açıktır. ~~ABD'ye dayanarak Yunanistan üzerinde Yunanistan üzerindeki~~

3/a

baskıları arttırmakta, ABD'yle birlikte hareket etmek, Ankara'nın resmi politikası olmuştur. Diyalog iyi bir şeydir. Ne ki, ABD ile silah pazarlığını, Türk-Yunan askersel dengesini bozmak amacıyla yürütenlerin diyalog önerileri ne ölçüde inandırıcıdır? Yunanistan'ın Ege denizini Türkiye'ye tümüyle kapatacak olan isteklerini kabul etmek elbette olanaksızdır. Ama Ege denizini doğrudan doğruya ABD'nin denetimine sokan Rogers plânına evet diyen bugünkü rejimin Ege'de Türkiye'nin ulusal çıkarlarını savunduğuna inanılabilir mi?

Bundan çok değil bir yıl önce, 13 Mart 1985 tarihli Tercüman gazetesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanlık koltuğunu işgal eden Özal'ın sözlerini şöyle manşete çıkartmıştı: "Ege için savaşa hazırız!" Bu sözlerin Nihayet bu yılın ayında Yunanistan'ı kastederek yine Özal şöyle demişti: "50 milyon, ezer geçeriz!" Bu sözlerin diyalogla ne ilgisi vardır? Sorusu açık bir gerçektir: Türk-Yunan gerginliğinin tırmandırılmasından yalnızca ABD emperyalizmi yarar sağlamaktadır. Yunan hükümetinin Bulgaristan Halk Cumhuriyetiyle yaptığı saldırmazlık niteliğindeki anlaşma, Papandreu yönetiminin tüm Balkanların atomsuz bölge ilân edilmesi yolundaki kararlı tutumu, NATO'nun nükleer silahlanmayı tırmandırma politikasına karşı muhalefeti, Pentagon'u bu ülkeye karşı harekete geçirmiş ve Yunanistan üzerindeki baskı aracı olarak, Türkiye da, her zamanki gibi ülkemiz kullanıla gelmiştir.

Kamu oyunu yeni imzalanan SİAŞ anlaşmasından ABD'nin kazançlı çıktığını ~~söz~~ hemen hemen oybirliği ile ifade ederken, Özal, bu anlaşmayla Yunanistan'ı köşeye sıkıştırdığımızı ilân etti. ~~Özal~~ ~~görüldüyorki,~~ ~~Ankara,~~ ~~ABD'nin~~ ~~Yunanistan'a~~ ~~karşı~~ ~~plânlarındax~~ Bu sözler, Ankara'nın, Amerikayla, Yunanistan'ı bugünkü olumlu dışpolitika hattından döndürmek amaçlı gizli bir anlaşmaya vardığını itiraf etmek değilse, ne anlama gelmektedir? Yunan tarafının bir Türk tehdidinden söz etmesini haklı çıkaran böylesi açıklamalarla diyalog istekleri gerçekten birbiriyile bağdaşmamaktadır.

Herşeyden önce, bugünkü hükümet Türk-Yunan anlaşmazlıklarını, esas olarak iki ülke arasında görüşmeler yoluyla çözmek yerine, Yunanistan'ı bugün izlediği barışçı dışpolitikadan geri çevirmek için her türlü baskıya yönelen ABD'nin desteğini alarak çözmeyi temel strateji olarak kabul etmiştir. ~~Bu anlaşma Türkiye, Ankara, Başbakan Özal'ın, yeni Türk-Amerikan gizli anlaşmasıyla Yunanistan'ın köşeye sıkıştığını açıklaması bu görüşümüzü kanıtlıyor. Pentagon'un çıkarları doğrultusunda Yunanistan'ı köşeye sıkıştırma politikası, Türkiye'nin Türk-Yunan ilişkilerini gerginleştirmekten, iki taraf arasındaki sorunların barışçıl yolla, Evren'in deyimiyle diyalogla çözülmesini önlemekten başka bir sonuç doğurmaz. [EU: 3/a]~~

Son sınır çatışmasına, herhalde, bu gözle bakmak yerinde olacaktır. Balkanların nükleer silahlardan arınmış bölge ilân edilmesi yolunda çaba harcayan ve Pentagon'un saldırgan stratejisine NATO içinde ~~karşı~~ karşı koyan Yunanistan'a karşı, ABD'nin Türk kozuna başvurması, öyle görülüyor ki, iki komşu ülke arasındaki anlaşmazlıkları, her an ^{ciddi} ~~tehlike~~ bir şekilde silahlı çatışma durumuna yükseltme tehlikesi taşıyor. Bu açıdan bakıldığında, Yunanistan'a yöneltilen diyalog çağrısı, Türkiye'nin ABD'nin sopası doğrultusunda Yunanistan'a karşı tehditkâr konumlardan kesinlikle uzaklaşması halinde bir anlam kazanacaktır. Bundan bir yıl önce, Başbakan Özal'ın bir konuşmasını Tercüman gazetesi 13 Mart 1985 günlü sayısında şöyle manşete çıkardı: "Ege için savaşa hazırız!" Bu yılın içinde ise yine Özal Yunanistan'ı kast ederek şöyle bir tehdit savurdu: "50 milyonuz, ezer geçeriz!" Bu sözlerin diyalogla hiç bir ilgisi yoktur.

Kıbrıs sorunu ile ilgili bugünkü rejimin politikası da Pentagon'dan büsbütün ayrı değildir. Gerçi yetkili çevreler her fırsatta Adadaki iki toplumun görüşmeler yoluyla sorunları çözmesine işaret ediyorlar. Ama, gerçekte adayı işgal altında tutarak ve

Kuzey Kıbrıs'ı adım adım Türkiye'nin bir sömürgesi derekesine indirerek, olumlu gelişmelerin önünü tıkıyorlar. Dahası, Ankara hükümeti, Kuzey Kıbrıs'ı her geçen gün daha fazla ~~Amerikan~~ bir Amerikan saldırı üssüne çevirmenin ortamını yaratıyor. Zaten bu nedenledir ki, Özal hükümeti, Kıbrıs sorununun toplumlararası görüşmelerin yanı sıra, fiilen Amerikan müdahalesini asgariye indirecek olan, uluslararası bir konferansta görüşülmesini bütün gücüyle önlemeye çalışıyor. Sam amcanın tepeden tırnağa silahlı gölgesinde, küçük ~~Rum~~ Kıbrıs Rum topluluğunun karşısına dikilmenin diyalogla ne ilgisi vardır? Kıbrıs sorununu 1974 yılında diyalogla değil de süngüyle çözenlerin, adadan derhal çekilme sözü verip çekilmeyenlerin diyalog isteklerine/başkalarının inanmasını istemek ciddi bir tutum mudur?

Türk-Bulgar ilişkilerine gelince, değerli dinleyiciler, yalnız şu son günlerde tüm basını boydan boya kaplayan ve baş rölünü bizzat Evren ve Özal'ın oynadığı anti-bulgar ~~ix~~ kampanya, rejimin Bulgaristan'la olan sorunları diyalogla çözüme isteğinin samimiyetsizliğini kanıtlamaya yetmektedir. Komşu Bulgaristan'ın bir kısım yurttaşlarını kışkırtma amaçlı sözde önerilerle, diyalog arasında hiç bir ilişki yoktur. Evren ve Özal yönetimi, her nedense tüm Balkanları, ve dolayısı ile tüm Avrupayı ve dünyayı ilgilendiren silahsızlanma, nükleer silahlardan bölgeyi arındırma konusundaki Bulgar tarafının diyalog isteklerini ısrarla geri çevirirken, yalnızca iki ülke arasında gerginlik yaratıcı sorunları ortaya atmaktadır. Nesnel olarak bu politika yalnızca Pentagonun çatışma politikasına hizmet etmektedir.

Evren'in İslâm ülkelerine güvence veren sözleri ise, gerçekte hiç de yeni değildir. Bir süreden beri Ankara'dan benzer yönde açıklamalar birbirini izliyor. Ama, aynı zamanda Türkiye'yi başta Suriye olmak üzere Arap ülkelere karşı kışkırtma çabaları da artık kamu oyunundan gizlenemiyor. Geçenlerde Başbakan Turgüt Özal

bazı ülkelerin Türkiye'yi İslâm ülkelerine karşı kışkırttığını itiraf etti. Ama bu kışkırtıcı ülkelerin hangi ülkeler olduğuna dair her nedense bir açıklama yapılmadı. ~~Bu~~ Bu ^{bu} açıklamaların ~~hemen~~ arkasından ise, Türk-Amerikan gizli ikili anlaşmasının imzalandığı kamu oyuna duyuruldu. Bu anlaşmanın maddeleri arasında, Amerikan çevik kuvvetlerine Basra körfezi operasyonu için Türkiye topraklarından yararlanma hakkı tanıyan maddelerin varlığı ise, artık herkesin bildiği bir "sır"dan ibarettir. Evren'in ısrarla, NATO üyeliği ile, İslâm ^{ülkesi} ~~ülkesine~~ dostluk eli uzatma ^{arasında} ~~çelişme~~ ~~de~~ ^{elmadı} ~~gini~~ açıklaması kötü bir demagojidir. Çünkü şu anda Arap başkentlerinde derin kaygı yaratan asıl sorun, artık 30 yıldır Türkiye'nin NATO üyesi olduğu yolundaki gerçeği aniden keşfetmekten ileri gelmiyor. Burada söz konusu olan, Türkiye'nin şimdi Amerikayla yeni bir gizli anlaşma imzalanması ve bu anlaşmada taraf olan ABD'nin Ortadoğu'da hegemonyacı amaçlar peşinde koştuğu, bölgede tüm gerginliklerin, İran-İrak savaşı da içinde tüm silahlı çatışmaların asıl kışkırtıcısı olduğu gerçeğidir.

Amerikan'ın Ortadoğudaki maceracı politikasında Kerkük sorunu Türkiye'ye uzatılan oladaki yemdir. Evren-Özal rejiminin bu yemi yutup yutmadığı, henüz kesinlik kazanmamıştır. Fakat şu tamamen kesinlik kazanmıştır: Türkiye SİA denilen gizli askeri anlaşmayla, şimdi her zaman olduğundan daha fazla, kendi iradesi dışında bir Ortadoğu macerasına sürüklenebilir. Böyle bir olup bittiği ~~Türkiye'ye~~ ^{bu} İslâm ülkeleriyle dostça ilişkiler kurulmasını isteyen çevrelere benimsetmek için ise, ~~Kerkük~~ ^{maam} ~~oltaya~~ ^{gerekli} takılmış Kerkük'ün gösterilmesi ~~bir~~ ^{maam} yabana atılma bir emperyalist taktik olarak düşünülmelidir. ~~Kaldırki, bu çevreler~~

Görülüyor ki, Evren'in demeci, güzel sözlerle doludur. Ama bütün bu sözler, bugünkü rejimin çıplak Amerikancı politikasının fonunda, ne Yunanistan, ne Bulgaristan ve ne de Ortadoğu halkları için hiç de inandırıcı değildir. Son zamanlarda, tüm kom-

şu ülkelerle ilişkilerin ciddi olarak bozulmakta oluşu, anlaşılan, Ankaradaki yönetici çevreleri endişelendirmişe benziyor. Evren'in demeci bu endişenin açık ifadesidir ve amacı, Türkiye'nin ne yapmak istediğinden haklı olarak kuşkuya düşen komşu devletleri yatıştırmaktır.

~~XXXXXXXXXXXX~~

Fakat şunu iyi düşünmek gerek: Artık hiç kimse, Türkiye'nin ne yapacağını kestirmek için gözlerini Ankara'ya ya da Evren'in demeçlerine çevirmiyor, komşularımız Pentagon'a bakıyorlar ve Pentagondaki nükleer savaş manyaklarının Türkiye'ne yaptırmak istediğini anlamaya çalışıyorlar. ~~Bütün bu durumlar~~

Darbeden bu yana Türkiye'nin tüm komşu devletler için böylesine güvenilmez bir ülke durumuna getirilmesi, bu rejimin ulusal çıkarlarımıza karşı işlediği en büyük suçtur.

TKP, Türkiye'nin yalnızlıktan kurulması için, bütün komşularımızla dostluk, işbirliği ilişkileri kurulmasını istiyor.